

er et ganske unyttigt Stykke Arbejde, thi det skulde jo udføres for Kontrollens Skyld, til Oplysning for de Kommuner, i hvilke paagældende bo, men disse Kommuner faa aldrig disse Skemaer i Hænde i det Tidsrum, hvor de paaligne vedkommende. Jeg vil bede den højtærede Finansminister at tage under Overvejelse de smaa Forbedringer, der let kunne gøres.

Jeg skal derefter gaa over til den sidste Sag, jeg ønsker at omtale. Jeg ved ikke, hvilken af de højtærede Ministre jeg skal henvende mig til, thi saa snart der er Tale om Vandløbsforhold, synes der i Ministerierne at være et almindeligt Kapløb om at blive fri for dem, det saa vi for nogle Aar siden, den Gang Spildevandsloven første Gang kom frem. Den vandrede fra Indenrigsministeriet til Landbrugsministeriet og havnede til sidst i Justitsministeriet. Jeg er altsaa ikke sikker paa, hvem jeg skal adressere denne Sag til, men jeg tror dog, at jeg foreløbig maa henvende mig til den højtærede Indenrigsminister, da det er et Anliggende, der vedrører flere Kommuner, og Indenrigsministeren jo er den øverste kommunale Autoritet. Hvis ikke hans Ministerium skulde ønske at beskæftige sig med Sagen, tør jeg maaske bede ham om at bringe den i de rette Hænder. Ifølge Loven af 30. November 1857 er der givet Københavns Kommune en hel Del Rettigheder, naar det gælder Anlæg og Bevarelse af Vandledninger og Vandopsamlinger, som kunne tjene til Drikkevand for København. Naar Københavnerne skulle have mere eller bedre Drikkevand, gaa de ud i Nabokommunerne og tage det der, og Beboerne der maa da finde sig i alle de Ulemper, der flyde deraf, idet Københavnerne tage Vand fra Brøndene og i sin Tid have lagt Beslag paa de Søer, der vare o. s. v. Hertil er der vel intet at sige. Den store By skal forsynes med Vand, de mindre Hensyn maa vige for de større. Men saa er det et Spørgsmaal, om der ogsaa er Grund til at opretholde disse Rettigheder, naar København ikke længer har Brug for denne Beskyttelse. Allerede for nogle Aar siden blev den store lukkede Ledning ude fra Sønder sø fuldendt, og København forsynes nu udelukkende med Drikkevand gennem artesisk Boring og har derfor ikke længer Brug for de Søer, Byen tidligere lagde Beslag paa og har værget med al mulig Kraft. Men Tilstandene ude i Nærheden af de forskellige Søer have forandret sig ikke saa lidt i de sidste Aar. København vokser udefter, og hvor der foregaar Bebyggelse,

skal man ogsaa af med Spildevandet, og det har voldt ganske betydelige Bryderier at blive af med det, eller rettere sagt paa flere Steder er man ikke kommen ud over denne Vanskelighed. De Søer, det drejer sig om, er Damhussøen, Gentofte Sø og ikke mindst Utterslev Mose. Denne har i gamle Dage været Sø. Den er 270 Tdr. Land stor, og strækker sig lige fra Søborghus op til Husum. Der eksisterer et underligt blandet Forhold med Hensyn til Utterslev Mose. Staten hævder, at den har Ejendomsret til Fiskeriet og forpagter dette ud, Københavns Kommune har lagt Beslag paa Vandet og lejer Jagtretten ud, og endelig have Lodsejerne i de tilgrænsende Byer Høsten af Græs, Rør og Siv og have Lov til at betale Skatterne af Søen. Københavns Kommune disponerer over Vandstandshøjden. Der er et Stigbord ved Søborghus, hvorefter den kan holde den højere og lavere, efter som den har Lyst til, og den forbyder Tilløb til Søen undtagen fra nogle gamle Huse og Gaarde, hvorfra den ikke har kunnet forhindre det. Disse Ejendomme have rimeligvis haft Tilløbet, før Københavns Kommune lagde Beslag derpaa, og i hvert Fald før 1857. Imens der fra Københavns Territorium af Utterslev og Brønshøj kommer to store aabne Rrender — der er Tilløb baade fra Slagterier og Tarmrenserier — nægte de dem, der bygge oppe paa Buddinge Jorder, at faa Afløb. Søen er delt mellem de 4 Byer, jeg nævnte, og Buddinge By har en anselig Part deraf, 77 Tdr. Land, det er den eneste af de 4 Byer, der nu ligger udenfor København, den hører under Gladsaxe Sogn. Der er sket store Udstykninger, der er rejst et nyt Utterslev udenfor København, der er alene i Søborghuskvarteret bygget 150 Huse i de sidste 3 Aar, og disse have intet reguleret Afløb. Ja, man kan an vise dem den Vej at føre en Kloakledning til Sundet, men det er økonomisk ret uoverkommeligt for disse smaa Lodsejere, eller for den fattige Gladsaxe Kommune. Det naturligste vilde være, om man kunde benytte det naturlige Afløb til Stranden, efter at Vandet havde undergaaet en Renselsesproces. Skal man fra alle Byer inde i Landet skaffe lukkede Kloakledninger til Stranden, vil det vistnok føre til store økonomiske Vanskeligheder. Jeg henstiller derfor til Indenrigsministeren at søge nærmere Oplysninger om denne Sag og sætte sig ind i den og fremkomme med et Lovslag, som ophæver de gamle Rettigheder, som København ikke mere har Brug for,